

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
DYDDIAD:	TACHWEDD 2025
TEITL YR ADRODDIAD:	DATBLYGIAD AELODAU
ADRODDIAD GAN:	RHEOLWR DYSGU A DATBLYGU
SWYDDOG CYSWLLT:	ELEN PRITCHARD
PWRPAS YR ADRODDIAD:	DARPARU DIWEDDARIAD AR FATERION DYGU A DATBLYGU AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG

1. CEFNDIR

Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar faterion dysgu a datblygu aelodau, hynny ers yr adroddiad a gyflwynwyd ym mis Mehefin 2025 a chan roi trosolwg o'r ddarpariaeth a gynigiwyd i'n Haelodau Etholedig dros y cyfnod diwethaf.

2. Y CYNLLUN

Fel y byddwch yn ymwybodol mae'r cynllun dysgu sydd wedi ei osod ar gyfer ein Haelodau Etholedig wedi'i rannu i'r penawdau penodol canlynol;

Hyfforddiant mandadol; Cyffredinol; Iechyd a Lles; Ar gais ac modiwlau e-Ddysgu. Gyda'r penawdau penodol hyn mewn golwg, rydym yn cynnig diweddariad isod ar y ddarpariaeth hyfforddiant o fis Ebrill 2023 hyd at hyn.

Cynigiwyd cyfanswm o 55 o gyfleoedd dysgu a datblygu i Aelodau Etholedig gan y Tîm Dysgu a Datblygu. Manylion llawn wedi eu cynnwys yn Atodiad 1.

Gweler y wybodaeth ddiweddaraf isod am yr hyfforddiant sydd wedi'i ddynodi'n fandadol (fel yr amlinellir gan y Gwasanaethau Democrataidd), a'u lefelau presenoldeb cyfatebol;

Côd Ymddygiad	35/35
Iechyd a Diogelwch	35/35
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant	34/35
Diogelu Data	33/35
Seiberddiogelwch	35/35
Diogelu	29/35

Y disgwyl ydi bod pob Aelod yn mynychu'r teitlau hyn fel isafswm a bod unrhyw hyfforddiant / digwyddiadau pellach ar gael i gefnogi'r teitlau allweddol hyn.

Mae gwaith yn parhau i fynd yn ei flaen er mwyn uchafu niferoedd cwblhau y teitlau hyn.

3. HYFFORDDIANT DIOGELU

Mae'n amserol i ddiweddarau'r Pwyllgor hwn ar y maes uchod, yn enwedig â'r teitl hwn bellach yn arddangos y lefel cwblhau isaf ymysg y teitlau mandadol sy'n ddisgwyliedig i'w cwblhau.

Yn dilyn lansiad fframwaith hyfforddi a safonau diogelu newydd Gofal Cymdeithasol Cymru yn 2024 mae diweddariadau wedi eu gwneud i'r arweiniad yn y maes yma. Mae'n dilyn felly bod angen addasu'r hyfforddiant diogelu sy'n cael ei rannu gennym yma yng Nghyngor Sir Ynys Môn. Gellir mofyn gwybodaeth pellach ar y safleoed isod:

<https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau/lansiad-y-fframwaith-hyfforddiant-dysgu-a-datblygu-diogelu-cenedlaethol>

<https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau-canllawiau/diogelu-rhestr/safonau-hyfforddiant-dysgu-a-datblygu-cenedlaethol>

Mae'r fframwaith newydd hwn wedi ei rannu yn 7 rhan, sy'n cynnwys Grŵpiau A – F .

Bydd gofyn i'n Haelodau Etholedig gwblhau'r Hyfforddiant Grŵp A a Grŵp F.

Mae Grŵp A yn cyfateb i'r cwrs ymwybyddiaeth sylfaenol diogelu blaenorol. Mae'r modiwl e-ddysgu yma wedi ei greu gan Gofal Cymdeithasol Cymru ac wedi ei nodi'n fodiwl mandadol i holl aelodau staff Cyngor Sir Ynys Môn mewn cyfarfod diweddar o'r Tîm Rheoli Corfforaethol. Mae gofyn ar i unrhyw aelod o staff newydd gwblhau'r modiwl e-ddysgu o fewn y 6 mis cyntaf o'u cyflogaeth ac fel rhan or broses anwytho. Mae ymarferwyr Grŵp A yn cynnwys pob aelod o staff sy'n ymuno â sefydliadau cyhoeddus neu wirfoddol yng Nghymru. Mae'r safonau hyfforddi hefyd yn berthnasol i weithwyr y sector preifat, gwirfoddolwyr, ac Aelodau Etholedig Awdurdodau Lleol.

Bydd angen i bob un adnewyddu eu dysgu drwy'r ddarpariaeth e-ddysgu sydd ar gael pob tair mlynedd (Hyn yn berthnasol ar draws pob Grŵp).

Mae'r modiwl e-ddysgu ar gael drwy'r **Gronfa Ddysgu Cwrs: Diogelu (Grŵp A)** neu ar wefan Gofal Cymdeithasol Cymru [Grŵp A Diogelu | Gofal Cymdeithasol Cymru](#)

Mae angen i ymarferwyr Grŵp F gwblhau y modiwl e-ddysgu sy'n berthnasol i Grŵp A yn ogystal â mynychu unrhyw hyfforddiant perthnasol pwrpasol yn ôl yr angen. Byddai cwrs Rhianta Corfforaethol yn cael ei gyfrif yn berthnasol i Grŵp F.

Mae'r rolau canlynol yn enghreifftiau o rolau sydd angen cyfarch gofynion Grŵp F yma yng Nghyngor Môn; Aelodau Etholedig, y Prif Weithredwr a Phenaethiaid Gwasanaeth ayyb.

Noder ei bod yn ofyniad o dan y rheoliadau newydd i fod yn ail ymweld neu adnewyddu hyfforddiant diogelu am gyfnod o o leiaf 6 awr, hynny bob tair blynedd.

4. CYNLLUN DATBLYGOL AR GYFER ARWEINYDDION GRWPIAU

Yn dilyn cymeradwyaeth gan y Pwyllgor hwn mae cynnydd da yn cael ei wneud ar weithredu'r Cynllun.

- Mae pob un o'n Harweinyddion Grwpiau wedi cwblhau Proffil DiSC (math o broffil personoliaeth) a lle'n berthnasol wedi ymgymryd â Sesiwn Dadansoddi 1:1 gydag hyfforddwr annibynnol.
- Mae 2/4 sesiwn cymhelliant ffurfiol wedi eu cynnal gyda threfniadau yn yr arfaeth ar gyfer trefnu'r trydydd sesiwn yn y gyfres.

Noder fod darpariaeth wedi ei wneud er mwyn sicrhau bod y gweithgareddau uchod ar gael yn ddwyieithog ac i ddilyn yn newis iaith yr unigolyn.

Ymhellach i hyn byddem yn edrych ar bob cyfle i gyfeirio ein Haelodau Etholedig at y trwch ddarpariaeth sydd ar gael gan CLILC ac Academi Cymru fel y bo'n berthnasol.

5. CYFATHREBIADAU

Mae'r cydweithio agos rhwng y Tîm Dysgu a Datblygu a'r Gwasanaeth Democrataidd ac unrhyw Swyddogion perthnasol eraill yn yr Awdurdod yn parhau i'w gyfrif yn effeithiol. Hynny'n sicrhau bod unrhyw gynllun yn mynd i'r afael ag anghenion ein Haelodau Etholedig ac yn parhau i esblygu'n ôl y gofyn.

Mae gwahoddiadau i fynychu hyfforddiant yn parhau i gael eu rhannu drwy'r trefniadau arferol drwy gyfeiriad e-bost *CefnogaethAelodau*, yn ogystal â gwahoddiadau trwy apwyntiadau calendr electronig uniongyrchol.

Rhennir adroddiadau chwarterol gyda'r Gwasanaethau Democrataidd, sydd wedyn yn cael eu rhannu gydag ein Harweinwyddion Grŵp. Bydd yr adroddiadau hyn yn cynnwys manylion am hyfforddiant mandadol a'r holl hyfforddiant arall a gwblhawyd o fewn y chwarter penodol hwnnw.

6. FFURF TROSGLWYDDO

Ar y cyfan, mae'r sesiynau'n cael eu cynnal fel sesiynau ystafell ddosbarth gyda rhai enghreifftiau lle'n addas ac yn berthnasol i fod yn cynnig rhai sesiynau rhithiol. Noder, bod y dull cyflwyno'n ddibynnol ar y pwnc dan sylw yn ogystal â pha ddull a gynigir / ffefrir gan y darparwr Hyfforddiant.

Mae Aelodau Etholedig yn parhau i gael cynnig y dewis o fynychu sesiwn o fewn diwrnod gwaith arferol neu sesiwn gynnar gyda'r nos i sicrhau bod ymrwymadau'r Aelodau Etholedig yn cael eu hystyried ynghyd â chynyddu presenoldeb ar sesiynau.

7. I GRYNHOI

Mae'r cynllun dan sylw yn parhau i'w chyfri'n esblygol a bydd yn parhau i gael ei hadolygu a'i diwygio'n ôl y gofyn, e.e. yn dilyn newidiadau mewn Deddfwriaeth; gweithdrefnau; Materion allanol ac ati. Bydd hyn yn sicrhau ein bod yn gallu ymateb i'r anghenion a nodwyd a sicrhau darpariaeth amserol.

8. ARGYMHELLIAD

I nodi cynnwys yr adroddiad

Cynnig hyfforddiant a datblygiad i Aelodau Etholedig yn 2023 -2025

Training and Development offered to Elected Members in 2023 - 2025

Teitl y Cwrs	Fynychwyd / Attended	Gwahoddwyd / Invited	Course Title
Côd Ymddygiad	1	1	Code of Conduct
Côd Ymddygiad	2	2	Code of Conduct
Côd Ymddygiad	3	3	Code of Conduct
Cyfansoddiad y Cyngor	1	1	Council Constitution
Delio gyda'r Wasg	3	8	Dealing with the Press
Diogelu i Aelodau	6	14	Safeguarding for Members
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	3	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	2	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	2	3	1-to-1 ICT Skills Session
Sesiwn Sgiliau TGCh 1-i-1	0	1	1-to-1 ICT Skills Session
Ymwybyddiaeth Ofalgar x2 (<i>agored i bawb</i>)	0	35	Mindfulness Awareness x2 (<i>open to all</i>)
Ymwybyddiaeth Menopos (<i>agored i bawb</i>)	0	35	Menopause Awareness (<i>open to all</i>)
Sgiliau Cadeirio	1	2	Chairing Skills
Sgiliau Cadeirio	3	3	Chairing Skills
Sgiliau Craffu Effeithiol	1	1	Principles of Effective Scrutiny
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	11	26	Introduction to Climate Change
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	4	21	Introduction to Climate Change
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	3	19	Introduction to Climate Change
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd	3	12	Introduction to Climate Change
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant	0	4	Equality, Diversity & Inclusion
Diogelu Data	6	13	Data Protection
Diogelu Data	8	12	Data Protection
Ymwybyddiaeth Diogelu i Aelodau	9	12	Gypsies and Travellers' Cultural
Ymwybyddiaeth Diwylliannol Sipsiwn a Theithwyr	13	30	Awareness
Ymwybyddiaeth Twyll a Llygredd	12	44	Fraud and Corruption
Ymwybyddiaeth Twyll a Llygredd	4	44	Fraud and Corruption
Beth mae'n ei olygu i fod yn Ynys sy'n Wybodus am Drawma?	5	11	What does it mean to be a Trauma Informed Island
Fideo Seibr-ddiogelwch	2	2	Cyber Security Video
Arweinyddiaeth Gymunedol Flaengar I Gynghorwyr	1	1	Progressive Community Leadership Training
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant	0	4	Equality, Diversity & Inclusion
Iechyd a Diogelwch i Aelodau	7	20	Health & Safety for Members
Iechyd a Diogelwch i Aelodau	4	20	Health & Safety for Members

Gwrth-Hiliaeth	9	35	Anti Racism
Gwrth-Hiliaeth	9	35	Anti Racism
Grŵp 6: Cryfhau Arweinyddiaeth (VAWDASV)	9	35	Group 6: Strengthening Leadership (VAWDASV)
Rhentu Doeth Cymru	10	20	Rent Smart Wales
Grŵp 6: Cryfhau Arweinyddiaeth (VAWDASV)	6	16	Group 6: Strengthening Leadership (VAWDASV)
Cynllunio i Aelodau	26	34	Planning for Members
Gwrandawiadau'r Pwyllgor Safonau ar y Côt Ymddygiad	6	10	Standards Committee's Code of Conduct Hearings
Cynllunio –Cyfarwyddyd Erthygl 4	23	33	Planning - Article 4 Direction
Iechyd a Diogelwch i Aelodau	9	9	Health and Safety for Members
Diogelu Data (cwrs staff yn agored i bawb)	6	4	Data Protection (staff course open to all)
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (cwrs Cymraeg i staff, wedi agor i bawb)	5	0	Equality, Diversity, and Inclusion (Welsh staff course opened to all)
Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant (cwrs Saesneg i staff, wedi agor i bawb)	5	1	Equality, Diversity, and Inclusion (English staff course opened to all)
Seibrddiogelwch i Aelodau	1	1	Cyber Security for Members
Craffu ar y Gyllideb: Edrych Ymlaen	-	2	Budget Scrutiny: Looking Forward
Seibrddiogelwch i Aelodau Sesiwn	1	1	Cyber Security for Members
'Cyber Ninjas' i Gynghorwyr	7	7	'Cyber Ninjas' session for Councillors
Dangos Effaith - Gofyn y cwestiwn 'felly beth'	-	3	Demonstrating Impact - Asking the 'so what' question
Ymwybyddiaeth o'r Iaith Gymraeg	1	1	Welsh Language Awareness
Gweithdy Cyfathrebu a Chydweithio (DiSC®)	2	2	Communication and Collaboration workshop (DiSC®)
Gweithdy Cyfathrebu a Chydweithio (DiSC®)	1	1	Communication and Collaboration workshop (DiSC®)
Gweithdy Cyfathrebu a Chydweithio (DiSC®)	1	1	Communication and Collaboration workshop (DiSC®)
Cyflwyniad i Newid Hinsawdd (cwrs staff yn agored i bawb)	-	1	Introduction to Climate Change (staff course open to all)
Cydraddoldeb, Amrywiaeth, a Chynhwysiant (cwrs staff yn agored i bawb)	4	4	Equality, Diversity, and Inclusion